

แนวทางพัฒนาการบริหารงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของ
โรงเรียนขยายโอกาส อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร
Guidelines Development of Drug Prevention Management and Problem
Solving in Educational Institutions of Schools to Expand Opportunities
in Sai Ngam District, Kamphaeng Phet Province

ศักดิ์ดา ธรรมภักดี¹ ภูมิพัฒน์ รักพรหมมงคล²

Sakda Tammapak¹ Poompipat Rakponmongkol²

¹หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

*Corresponding author e-mail: palmsakdape@gmail.com

(Received: 17 March 2025, Revised: 27 May 2025, Accepted: 29 May 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานการป้องกัน แก้ไขปัญหา 2) หาแนวทางพัฒนาการบริหารงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 113 คน และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ คือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นที่สรุปได้สอดคล้องกันว่า สถานศึกษาควรจัดประชุม วางแผน และออกแบบกิจกรรมเพื่อสร้างการรับรู้เรื่องยาเสพติดให้ครอบคลุมทุกด้าน พร้อมขอความร่วมมือจากชุดปฏิบัติการด้านยาเสพติดในระดับท้องถิ่นและจังหวัด เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงสถานการณ์ปัญหา นอกจากนี้ ผู้บริหารควรมอบหมายให้ครูประจำชั้นสื่อสารกับผู้ปกครองเพื่อให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ส่งเสริมกิจกรรมโครงการสถานศึกษาสีขาวและเพิ่มความร่วมมือกับชุมชน รวมถึงสร้างเครือข่ายข้อมูลยาเสพติดระหว่างโรงเรียนในอำเภอ และจัดกิจกรรมที่มีข้อมูลครบถ้วนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันยาเสพติดอย่างยั่งยืน และ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาควรดำเนินการใน 5 ด้าน ได้แก่ การสร้างการรับรู้ผ่านการให้ข้อมูลที่ครอบคลุม การสร้างภูมิคุ้มกัน

ด้วยกิจกรรมสร้างสรรค์ การสร้างพื้นที่ปลอดภัยด้วยความร่วมมือจากชุมชน การเสริมสร้างความเข้มแข็งในสถานศึกษาด้วยเครือข่าย และการอำนวยการที่มีระบบและใช้ข้อมูลอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนขยายโอกาส

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา, การแก้ไขปัญหายาเสพติด, โรงเรียนขยายโอกาส

ABSTRACT

This research aimed to (1) study the current conditions and problems in the administration of drug prevention and solution in opportunity expansion schools, and (2) propose development guidelines for the administration of drug prevention and solution in opportunity expansion schools in Sai Ngam District, Kamphaeng Phet Province. The sample group was selected through purposive sampling and consisted of 113 school administrators and teachers responsible for drug prevention and solution, and 17 educational personnel. Research instruments included questionnaires and structured interviews. Data were analyzed using frequency, percentage, standard deviation, and content analysis. The findings revealed that the overall administration of drug prevention and solution in the schools was at the highest level. Expert interviews revealed consistent opinions that schools should organize meetings, plan, and design drug-related awareness activities covering all relevant aspects. Collaboration with local and provincial drug suppression task forces was also recommended to raise student awareness of drug-related issues. School administrators should assign homeroom teachers to communicate with parents to encourage family involvement. Schools should enhance the White School Project, strengthen collaboration with communities, build inter-school drug information networks, and organize activities based on accurate and comprehensive data to sustainably enhance drug prevention effectiveness. The proposed development guidelines for the administration of drug prevention and solution in schools consist of five aspects: (1) raising awareness through comprehensive information dissemination; (2) building immunity through creative student activities; (3) creating safe environments through community cooperation; (4) strengthening schools through network collaboration; and (5) effective management with systematic planning and data-driven strategies. These guidelines are consistent with related research and appropriate for the context of opportunity expansion schools.

Keywords : Guidelines development, Drug prevention management, opportunity expansion school

บทนำ

ยาเสพติดเป็นสิ่งผิดกฎหมายที่มีในประเทศไทยมาเป็นระยะเวลานาน ซึ่งเป็นปัญหาที่สร้างความเสียหายให้กับประชาชนอย่างมากมาย ปัญหาเสพติดนั้นได้แทรกซึมเข้าไปในทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและภาคเอกชน จึงทำให้ในแต่ละปีรัฐบาลต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นจำนวนเงินมหาศาลในการที่จะแก้ปัญหายาเสพติด อีกทั้งเสียงบประมาณในการบำบัดผู้ที่ติดยาเสพติดให้อาการหายเป็นปกติ โดยปัญหาการติดยาเสพติดในปัจจุบันของประเทศไทยนั้นเกิดจากความคึกคะนองของเยาวชน ความอยากรู้อยากลอง และต้องการเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน ด้วยเหตุดังกล่าว ปัญหายาเสพติดจึงต้องเร่งแก้ไข โดยอาศัยความร่วมมือจากคนในครอบครัว โรงเรียน รวมถึงชุมชนที่อยู่อาศัยในการแก้ไขปัญหายาเสพติด เช่น ให้ความรู้เรื่องของยาเสพติดและโทษแก่เยาวชน เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้เกิดประสิทธิภาพ(กระทรวงศึกษาธิการ, 2564)

ปัญหายาเสพติดถูกจัดอยู่ในความมั่นคงที่ต้องได้รับการแก้ไขในระดับสำคัญเร่งด่วน จึงถูกบรรจุอยู่ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง ส่วนการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและการพัฒนาประเทศ แนวทางการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จึงได้กำหนดเป้าหมายการดำเนินการต่อยาเสพติด ซึ่งเป็นปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน ในปี พ.ศ. 2563-2565 คือ ระดับความสำเร็จของการแก้ไขปัญหาคความมั่นคงในปัจจุบันดีขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 50 และในปีพ.ศ. 2566-2580 คือ ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2563)

จากแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ปี 2558– 2562 พบว่า กลุ่มผู้เกี่ยวข้องรายใหม่ยังคงเป็นปัญหาหลักในอนาคต ซึ่งมีสัดส่วนสูงทั้งในกลุ่มผู้ค้าและกลุ่มผู้เสพ แม้ว่าจะมีแนวโน้มสัดส่วนลดลงแต่ในกลุ่มผู้เข้าบำบัดรักษายังมีไม่ต่ำกว่า 3 ใน 5 ขณะที่กลุ่มผู้ต้องหา มีถึงร้อยละ 70 โดยกลุ่มเยาวชนอายุ 15-24 ปี ถือเป็นกลุ่มหลักที่เข้ามาเกี่ยวข้องซึ่งพบทั้งที่อยู่ในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา โดยกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับประถมศึกษาเป็นสองกลุ่มที่มีโอกาสเข้ามาเกี่ยวข้องกับยาเสพติดมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ หากสามารถผลักดันให้นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเรียนต่อถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้ จะทำให้อัตราการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดลดลง (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2558)

สถานศึกษาในฐานะสถาบันทางสังคมที่มีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และสร้างภูมิคุ้มกันทางพฤติกรรม จึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการเชิงระบบในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยเฉพาะโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งมีนักเรียนหลากหลายช่วงวัย รวมทั้งมักประสบข้อจำกัดด้านทรัพยากรและบุคลากร ทำให้การดำเนินงานด้านนี้ยังขาดความต่อเนื่องและประสิทธิภาพ (ภิญโญ อิ่มอุไร, 2554)

จังหวัดกำแพงเพชร โดยเฉพาะอำเภอไทรงาม เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และชุมชน โรงเรียนในพื้นที่นี้จึงต้องการแนวทางการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับบริบทจริง โดยเน้น

การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เช่น ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาแนวทางบริหารงานด้านยาเสพติดที่มีประสิทธิภาพ จึงเป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างความปลอดภัย ความเข้มแข็ง และคุณภาพชีวิตของนักเรียนในระยะยาว (ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล และไพบุลย์ วงศ์คำเมือง, 2563)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 เป็นหน่วยงานที่ควบคุมการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษา รวมถึงโรงเรียนขยายโอกาส มีนักเรียนอายุตั้งแต่ 5-15 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มเยาวชนที่มีความเสี่ยงในการติดยาเสพติด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ได้มีการร่วมมือกับศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดกำแพงเพชร ในการจัดตั้งนโยบายและโครงการในการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังได้ร่วมกับสถานศึกษาในสังกัดมีโครงการโรงเรียนสีขาวในทุกโรงเรียน โดยได้ยึดแนวปฏิบัติในการบริหารงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา 5 ด้าน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) ซึ่งสอดคล้องกับความหมายของ การบริหารงาน คือวิธีการใช้ศาสตร์และศิลป์นำเอาทรัพยากรมาบริหาร เช่น คน เงิน วัสดุสิ่งของ และการจัดการ มาประกอบตามเทคนิคกระบวนการการบริหารการศึกษาเพื่อให้ได้ผลผลิตออกมาได้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล, 2564)

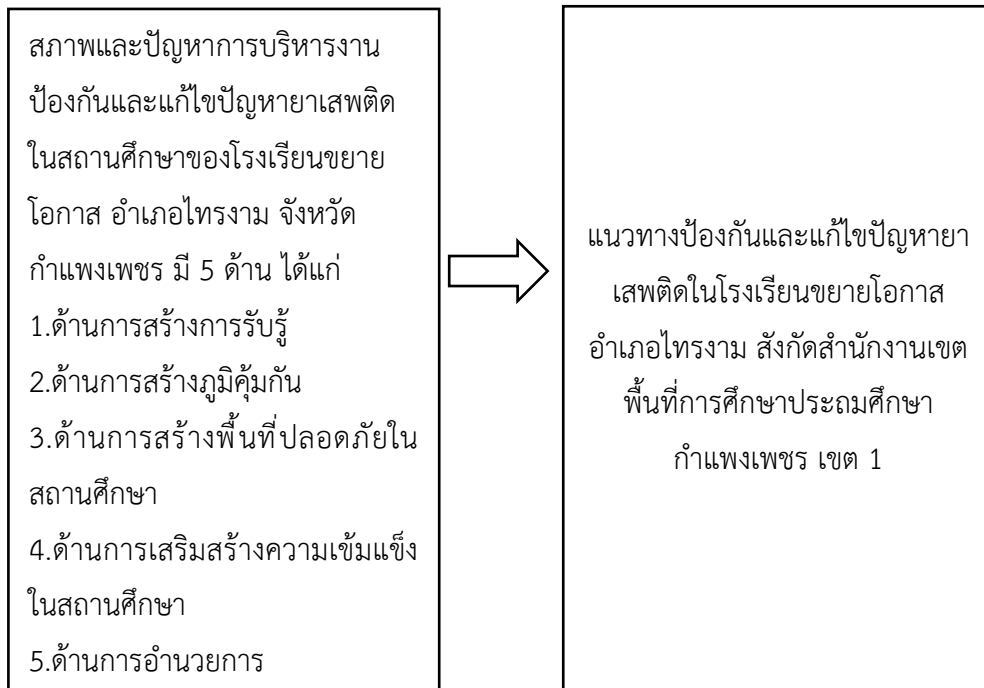
จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จะเห็นได้ว่าปัญหาเสพติดเป็นภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อสังคมในหลายมิติรวมถึงการศึกษา ซึ่งเป็นพื้นฐานของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในประเทศ ความแพร่หลายของยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนในสถานศึกษาทำให้เกิดความจำเป็นในการวางแผนและพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยในอดีต รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการหลากหลายมาตรการ เช่น การบังคับใช้กฎหมาย การให้ความรู้ และการสร้างเครือข่ายภาคประชาชน แต่ปัญหายังคงมีอยู่ เนื่องจากการพัฒนาแนวทางป้องกันมักขาดการบูรณาการและไม่ครอบคลุมพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปในกลุ่มเยาวชน อีกทั้งสถานการณ์การระบาดของยาเสพติดในประเทศไทยนั้นมีการเพิ่มขึ้นทุกปี และรัฐบาลยังจัดเป็นแผนเร่งด่วนในการแก้ปัญหการระบาดของยาเสพติดในทุกปี และกลุ่มเป้าหมายของยาเสพติดคือเยาวชน นักเรียน จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจปัญหาด้านการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนเพื่อการบริหารงานด้านการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อนำมาศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอยะรัง จังหวัดกำแพงเพชร ดังนี้

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาส อำเภอยะรัง จังหวัดกำแพงเพชร

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน และ ครูในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอยะรัง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 134 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 144 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. แหล่งข้อมูลผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา จำนวน 17 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับ

สภาพการบริหารในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาส อำเภอไทรงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และการบริหารงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียน

1.2 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ การสัมภาษณ์ แบบโครงสร้าง (Structured Interview) โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการบริหารงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร

2. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 นำแบบสอบถามจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ซึ่งเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00

2.2 ปรับปรุงและแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับบุคคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำนวน 30 คน

2.4 นำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

2.5 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขออนุญาตหนังสือบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เพื่อขอให้ออกขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามโดยส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผ่านไปยังผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้กลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทั้งหมดให้กับกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยนำส่งด้วยตนเองบางส่วน และอีกบางส่วนส่งทางไปรษณีย์โดยแนบซองไปรษณีย์พร้อมเจ้าหน้าที่ของถึงผู้วิจัย

3.3 รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างถ้าได้ไม่ครบจะทวงถามและติดตามจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

3.4 ได้แบบสอบถามกลับมา 113 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 78.47 จากจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามที่รวบรวมข้อมูลได้มาทั้งหมด ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าร้อยละ

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 เกี่ยวกับ สภาพการบริหารงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอยะรัง จังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และแปลผลข้อมูล

4.4 วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 3 เกี่ยวกับ ปัญหาของการบริหารงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอยะรัง จังหวัด กำแพงเพชร โดยใช้วิธีการหาค่าความถี่ (f) และหาค่าร้อยละ (%)

4.5 การแปลความหมายโดยการกำหนดเกณฑ์การประเมินความคิดเห็น 5 ระดับของบุญชม ศรีสะอาด (2554, หน้า 121) มีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	มีสภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	มีสภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	มีสภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	มีสภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	มีสภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอยะรัง จังหวัดกำแพงเพชร

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอยะรัง จังหวัดกำแพงเพชรโดยรวมตามแต่ละด้าน

N=113

รายการ	μ	σ	แปลผล
1. ด้านการสร้างการรับรู้	4.67	0.16	มาก
2. ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน	4.64	0.19	มาก
3. ด้านการสร้างพื้นที่ปลอดภัยในสถานศึกษา	4.67	0.15	มาก
4. ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งในสถานศึกษา	4.70	0.19	มาก
5. ด้านการอำนวยการ	4.79	0.13	มาก
รวมเฉลี่ย	4.69	0.16	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพการบริหารงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอยะรัง จังหวัดกำแพงเพชร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้าน ด้านการอำนวยความสะดวกมากที่สุด

2. ผลการศึกษาปัญหาของการบริหารงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอยะรัง จังหวัดกำแพงเพชร จาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครู พบว่า ด้านที่มีปัญหาในภาพรวม 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งในสถานศึกษา ด้านการสร้างการรับรู้ และด้านการสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา ตามลำดับ ซึ่งแต่ละด้านมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ด้านการสร้างการรับรู้ พบว่าด้านที่ประสบปัญหามากที่สุด คือ การสร้างการรับรู้การถูกต้องต่อนักเรียน

2.2 ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน พบว่าด้านที่ประสบปัญหามากที่สุด คือ ชมรม TO BE NUMBER ONE ไม่ได้รับการจัดการอย่างเป็นระบบ

2.3 ด้านการสร้างพื้นที่ปลอดภัยในสถานศึกษา พบว่าด้านที่ประสบปัญหามากที่สุด คือ กลุ่มผู้ใช้ยาเสพติดไม่กลับมาเข้าเรียนหลังได้รับการบำบัด

2.4 ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งในสถานศึกษา พบว่าด้านที่ประสบปัญหามากที่สุด คือ นักเรียนแกนนำยังขาดทักษะในการทำงานร่วมกับคณะครู

2.5 ด้านการอำนวยความสะดวก พบว่าด้านที่ประสบปัญหามากที่สุด คือ ระบบ CATAS มีความซับซ้อนในการบันทึก

3. แนวทางการการบริหารงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอยะรัง จังหวัดกำแพงเพชร จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการการบริหารงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอยะรัง จังหวัดกำแพงเพชร หลังจากได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อจะทราบถึงแนวทางการพัฒนาที่จะสามารถนำไปพัฒนาการแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา โดยสรุปได้ 5 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านการสร้างการรับรู้ พบว่า อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาควรจัดการประชุม วางแผน ออกแบบโครงการกิจกรรมยาเสพติดเพื่อสร้างการรับรู้ให้ครอบคลุมทุกด้าน

3.2 ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน พบว่า อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารควรส่งเสริมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ TO BE NUMBER ONE เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงความสามารถและเปิดพื้นที่ให้นักเรียนได้แสดงออก

3.3 ด้านการสร้างพื้นที่ปลอดภัยในสถานศึกษา พบว่า อันดับแรก สถานศึกษาควรขอความร่วมมือกับชุดปฏิบัติการด้านยาเสพติดทั้งระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด ให้เข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนให้มากขึ้นเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนรู้ถึงสถานการณ์ของยาเสพติด และผู้บริหารควรมอบหมายให้ครูประจำชั้นได้สร้างช่องทางติดต่อกับผู้ปกครองเพื่อที่จะช่วยให้การแก้ปัญหาด้านยาเสพติดนั้นได้มีส่วนร่วมกับครอบครัว

3.4 ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งในสถานศึกษา พบว่า อันดับแรก ผู้บริหารควรส่งเสริมกิจกรรมในโครงการสถานศึกษาสีขาวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการเพิ่มการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการปฏิบัติกิจกรรม และผู้บริหารควรติดต่อสร้างเครือข่ายยาเสพติดภายในอำเภอหรือกลุ่มโรงเรียนเพื่อจะได้ทราบถึงข้อมูลของโรงเรียนต่างๆในอำเภอ ทำให้รู้ถึงพฤติกรรมของนักเรียนในอำเภอ

3.5 ด้านการอำนวยความสะดวก พบว่า อันดับแรก ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีกิจกรรมเกี่ยวกับยาเสพติดที่ข้อมูลถูกต้องครบถ้วน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอไทรทอง จังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอไทรทอง จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณารายด้านตามลำดับดังนี้

1.1 ด้านการสร้างการรับรู้เรื่องยาเสพติดในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการสอนให้นักเรียนรู้จักดูแลตนเอง การประชุมร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา และกิจกรรมโฮมรูมรับคำปรึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเข็มมะรัต บุตรสุริย์ (2560) ที่พบว่าการดำเนินงานในบางพื้นที่ยังอยู่ในระดับน้อย อาจเนื่องจากนโยบายของรัฐที่มีความชัดเจนและการที่นักเรียนส่วนใหญ่ยังอยู่ในวัยเด็กจึงพบปัญหายาเสพติดน้อยลง

1.2 ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและการป้องกันตนเอง ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวัฒน์ จันทร์เพชร (2551) ที่พบว่า สถานศึกษาในอำเภอเมืองกาฬสินธุ์มีการดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดในระดับมาก เช่น การตรวจสอบกลุ่มเสี่ยง ชมรม To Be Number One การแจ้งข่าวสารเฝ้าระวัง และกิจกรรมโรงเรียนสีขาวร่วมกับการคัดกรองและช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง

1.3 ด้านการสร้างพื้นที่ปลอดภัยในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะประเด็นการมีนักเรียนกลุ่มเสี่ยงติดยาเสพติด สาเหตุหลักมาจากการเข้าถึงยาเสพติดได้ง่ายในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติศักดิ์ จังพานิช (2558) ที่ระบุว่าปัจจัยเสี่ยงหลักมาจากครอบครัว สังคม และสิ่งแวดล้อมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.4 ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะการตรวจคัดกรองนักเรียนเกี่ยวกับยาเสพติดอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ผลวิจัยชี้ว่าโรงเรียนได้ดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงอย่างต่อเนื่อง แต่อาจมีปัญหาด้านความเข้าใจนโยบายของผู้ปฏิบัติงานบางราย หน่วยงานต้นสังกัดจึงควรมีบทบาทในการถ่ายทอดความรู้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของพยอม ใจสะอาด (2553) ที่

พบว่าสภาพปัญหาของผู้ปฏิบัติงานด้านยาเสพติดในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย และความแตกต่างของตำแหน่งไม่ส่งผลการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.5 ด้านการอำนวยการในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมด้านยาเสพติดอย่างเหมาะสม เช่น โครงการค่ายทักษะชีวิต รวมพลังเยาวชน และการติดตามของผู้บริหาร ทั้งนี้สอดคล้องกับอาพร คนชื้อ (2562) ที่พบว่า แนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ด้านมาตรการบริหารจัดการ คือ ควรจัดการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนการบริหารจัดการในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการศึกษาปัญหาการพัฒนาการบริหารงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ซึ่งแต่ละด้านมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ด้านการสร้างการรับรู้พบว่าปัญหาหลักคือการถูกต่อต้านจากนักเรียน ซึ่งเกิดจากการขาดการอบรมเพื่อส่งเสริมความกล้าแสดงออกและภาวะผู้นำ ส่งผลให้นักเรียนไม่สนใจหรือไม่เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับการให้ความรู้เรื่องยาเสพติด และยังขาดกิจกรรมที่สร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนเข้ามามีบทบาทในสถานศึกษา ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิชัย ปู่วัง (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการรับรู้และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มเยาวชนของเทศบาลตำบลสังคมอำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษพบว่า 1) การรับรู้และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดของเยาวชน พบว่า เยาวชนมีคะแนนการรับรู้โดยรวมเฉลี่ย 18.2 (คะแนนเต็ม 25 คะแนน)

2.2 ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันพบว่าปัญหาหลักคือ ชมรม TO BE NUMBER ONE ยังไม่ได้รับการจัดการอย่างเป็นระบบ โรงเรียนบางแห่งขาดวัสดุอุปกรณ์และบุคลากรที่สามารถดูแลชมรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งการบูรณาการเรื่องยาเสพติดในหลักสูตรยังไม่ได้รับความสำคัญเท่าที่ควร ส่งผลให้นักเรียนยังขาดภูมิคุ้มกันต่อยาเสพติดที่เหมาะสม ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของวิรุทธ หาญโงน (2555) ที่ระบุว่าระบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แม้จะมีนโยบายและแนวทางจากกระทรวงศึกษาธิการ เช่น โครงการโรงเรียนสีขาว กีฬาต้านภัยยาเสพติด หรือ To Be Number One แต่การดำเนินงานยังขาดความต่อเนื่องและประสิทธิภาพในระดับปฏิบัติ

2.3 ด้านการสร้างพื้นที่ปลอดภัยในสถานศึกษา พบว่าปัญหาหลักคือ นักเรียนที่เคยใช้ยาเสพติดไม่กลับมาเรียนหลังการบำบัด และยังขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานภายนอกกับสถานศึกษาในระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด ซึ่งการร่วมมือมักเกิดขึ้นหลังเกิดปัญหาแล้ว ทำให้การแก้ไขเป็นไปได้ยาก ทั้งนี้สอดคล้องกับของ ทิพากร ชิวสกุลยง (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนธีรภานุ อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน มีข้อเสนอแนะ คือ นักเรียน หน่วยงานภาครัฐควรป้องกันและสนับสนุนกิจกรรมการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด เช่น การตรวจเข้มข้นนักเรียนที่มี

โอกาสเสพยา การแก้ไขปัญหาการดื่มหรือเสพยาเสพติดในโรงเรียน การสนับสนุนกิจกรรม TO BE NUMBER ONE การจัดนิทรรศการ หรือ กิจกรรม

2.4 ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งในสถานศึกษา พบว่าปัญหาหลักคือ นักเรียนแกนนำยังขาดทักษะในการทำงานร่วมกับคณะครู และยังไม่มีการพัฒนาให้นักเรียนแกนนำอย่างเป็นระบบเพื่อร่วมเฝ้าระวังและป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียน อีกทั้งการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหายังไม่เพียงพอ ทำให้แผนงานที่จัดทำไม่ครอบคลุมสถานการณ์จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของนเรนทร์ ดุนทกิจ (2557) ที่เสนอว่าแนวทางในการป้องกันปัญหายาเสพติดในเยาวชนกลุ่มเสี่ยงควรเน้นการสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองผ่านกิจกรรมหลากหลาย เช่น การให้ความรู้ ฝึกวินัย ทักษะศึกษา และการใช้เครื่องแบบเป็นแรงจูงใจ เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเยาวชนให้เห็นถึงคุณค่าและความสามารถในตัวเอง และไม่ตกเป็นเหยื่อของยาเสพติด

2.5 ด้านการอำนวยความสะดวกพบว่าปัญหาหลักคือ ระบบ CATAS ที่มีความซับซ้อนในการบันทึกข้อมูล ซึ่งส่งผลให้การบันทึกข้อมูลในระบบ NISPA และ CATAS ของสถานศึกษาเกิดความซับซ้อนและทับซ้อน ส่งผลกระทบต่อการตรวจราชการในประเด็นยาเสพติดที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง และยังส่งผลการจัดสรรทรัพยากรในการดำเนินงานด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของดิเรก บุรณ์เจริญ (2554) ซึ่งพบว่าในสภาพการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีการปรับปรุงและพัฒนาในระดับมาก

3. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งแต่ละด้านมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

3.1 ด้านการสร้างการรับรู้พบว่า สถานศึกษาควรจัดการประชุม วางแผน และออกแบบโครงการกิจกรรมยาเสพติดเพื่อสร้างการรับรู้ในทุกด้าน เพื่อให้ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของบุรณ์จร จันทรแดง (2560) ที่พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดมีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน โดยการปลูกฝังทัศนคติที่ไม่ดีต่อยาเสพติดจากครูและผู้ปกครอง พร้อมทั้งการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับโทษของยาเสพติดจากสื่อต่างๆ ช่วยให้นักเรียนตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติด ส่งผลให้นักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีและรู้ว่ายาเสพติดเป็นสิ่งที่อันตรายและเลิกได้ยาก ทั้งนี้มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนในโรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร

3.2 ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ TO BE NUMBER ONE เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงความสามารถและเปิดพื้นที่ให้นักเรียนได้แสดงออก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภัทธรณ เพ็งส้ม (2554) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเสพยาบ้า ของนักเรียนมัธยมศึกษาในโครงการตำรวจประสานงานประจำโรงเรียน เพื่อศึกษาสภาพการณ์ และสภาพทั่วไปของการใช้ยาบ้าในเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาในจังหวัดนนทบุรี พบว่า สาเหตุ ที่ชักนำให้มีการเสพยาบ้าเกิดจากการอยากลองหรือคึกคะนอง และถูกชวนจากเพื่อน แต่ถ้าไม่ได้อยู่ในกลุ่มเพื่อนที่เสพยาเสพติด ก็จะส่งผลต่อการเสพยาบ้าอยู่ในระดับน้อย

3.3 ด้านการสร้างพื้นที่ปลอดภัยในสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาควรขอความร่วมมือจากชุดปฏิบัติการด้านยาเสพติดในระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการปลูกฝังให้นักเรียนตระหนักถึงสถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูริย์ วงศ์เมืองคำ และภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล (2563) เน้นถึงความสำคัญของการประสานเครือข่ายจากชุมชนและองค์กรภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนด้าน ICT ในการส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งเชื่อมโยงกับการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมการเรียนรู้ในรูปแบบที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

3.4 ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งในสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมกิจกรรมในโครงการสถานศึกษาสีขาวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการเพิ่มการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการปฏิบัติกิจกรรมสอดคล้องกับงานวิจัยของภิญโญ อิ่มอุไร (2554) พบว่า การศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไข ปัญหา ยาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ

3.5 ด้านการอำนวยการ พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีกิจกรรมเกี่ยวกับยาเสพติดที่ข้อมูลถูกต้องและครบถ้วน เพื่อให้มีการบริหารจัดการปัญหาเสพติดในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล (2563) ได้เน้นถึงความสำคัญของการใช้ทฤษฎีและหลักการบริหารจัดการในโรงเรียน ซึ่งรวมถึงภาวะผู้นำทางการศึกษา การคิดอย่างเป็นระบบ และการบริหารจัดการชั้นเรียน ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำวิจัยไปใช้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรนำ มาปรับใช้ในการจัดอบรมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือการกำหนดกิจกรรมการอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ใหม่กับโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. สถานศึกษาควรให้ความสำคัญและสนับสนุนการพัฒนาแนวทางการบริหารงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จึงจะทำให้การบริหารงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดนั้นมีประสิทธิภาพแก่องค์กร
3. ผู้บริหารควรรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน ปัญหา และอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนงาน รวมทั้งทบทวนภารกิจจัดการศึกษาของสถานศึกษาและศึกษารายงานข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับวางแผนจัดทำแผนงานด้านยาเสพติดในสถานศึกษา

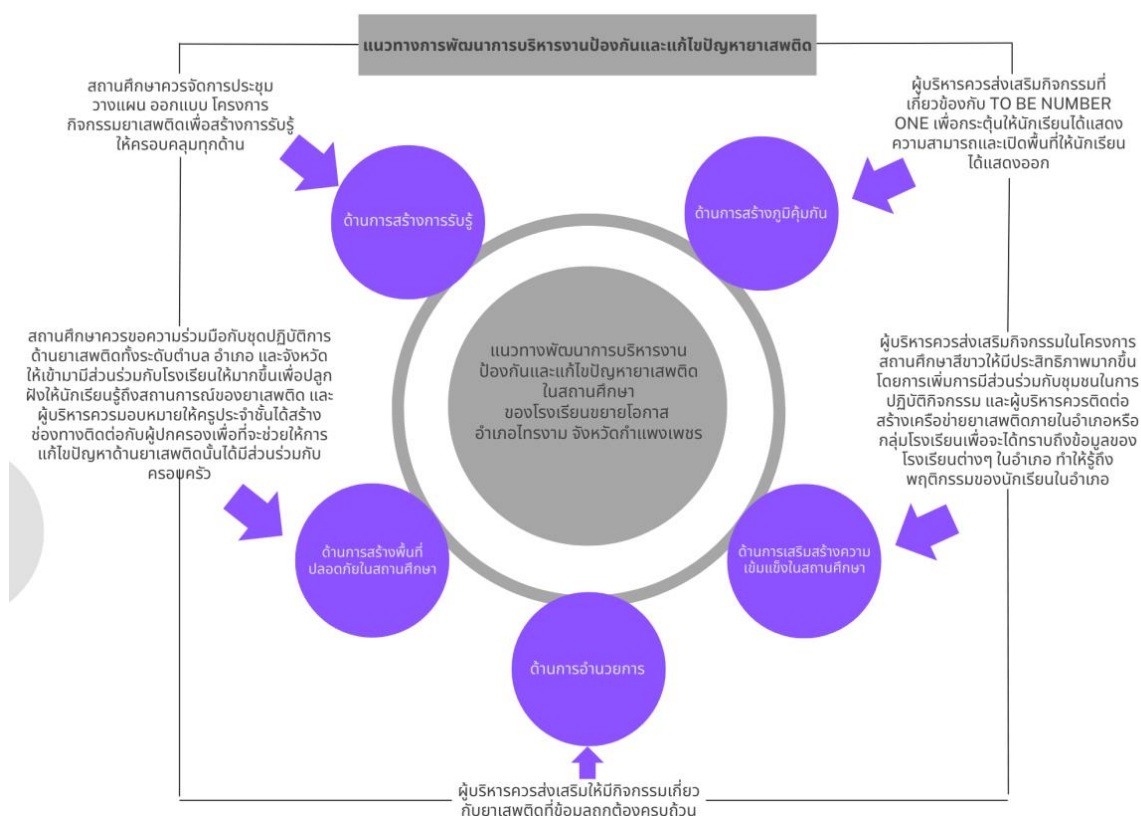
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในเขตพื้นที่อื่น ๆ เพื่อที่จะได้ผลการวิจัยในภาพที่กว้างและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาปัญหาหรือแนวทางการบริหารงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในเชิงคุณภาพร่วมด้วย เพื่อจะสามารถนำผลไปใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงได้

3. คุรศีกษาปัญหาหรือแนวทางการบริหารงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในพื้นที่สีแดงใน ด่านยาเสพติด เพื่อที่จะได้รู้ถึงปัญหาที่ต้นตอและนำมาแก้ไขปัญหาได้ถูกต้อง

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน สถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอลำปาง จังหวัดลำปางเพชร ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้จากการศึกษา ครั้งนี้ คือ ได้ทราบถึงแนวทางในการจัดการบริหารงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้กับสถานศึกษามี 5 ด้าน ได้แก่ ทั้งด้านการสร้างการรับรู้ ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน ด้านการสร้างพื้นที่ปลอดภัยในสถานศึกษา ด้าน การเสริมสร้างความเข้มแข็งในสถานศึกษา ด้านการอำนวยการ สามารถนำไปส่งเสริมการบริหารงานป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสหรือโรงเรียนที่บริบทคล้ายคลึงกัน เพื่อปรับปรุงและพัฒนา โครงการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดต่อไป ดังแผนองค์ความรู้ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงองค์ความรู้ใหม่

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ประจำปี 2564. กรุงเทพฯ: ลาตพรวัว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). การดำเนินงานป้องกันและการแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: ลาตพรวัว.
- กิตติศักดิ์ จังพานิช. (2558). ปัจจัยป้องกันกลุ่มเสี่ยงติดยาเสพติดของผู้ที่มีความเสี่ยงในการใช้ยาเสพติด กรณีศึกษา จ.ราชบุรี. วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี, 11(3), 37-42.
- เข็มรัตน์ บุตรสุริย์. (2560). ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอำเภอดงหลวง จังหวัดลำพูน. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดิเรก บุรณ์เจริญ. (2554). สภาพการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ทิพากร ชีวสกุลยง. (2555). การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนธีรภาพรรณ อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นเรนทร์ ตุ่นทกิจ. (2557). แนวทางการจัดอบรมการป้องกันปัญหายาเสพติดในเยาวชนกลุ่มเสี่ยงนอกสถานศึกษาใน พื้นที่ตำบลตะพง อำเภอมะนัง จังหวัดระยอง. สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม (สหสาขา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุรฉัตร จันทร์แดง. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พยอม ใจสะอาด. (2553). สภาพปัญหาการดำเนินงานและแนวทางพัฒนาการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพบุลย์ วงศ์เมืองคำ และภูมิพิพัฒน์ รักพรหมมงคล. (2563). แนวทางพัฒนาการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของสถานศึกษาในกลุ่มคลองน้ำไหล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 9(2), 52-63.
- ภักธมน เพ็งส้ม. (2554). พฤติกรรมการเสพยาบ้าของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโครงการตำรวจประสานงานประจำโรงเรียน จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล. (2563). *หลักการ ทฤษฎีและปฏิบัติทางการบริหารการศึกษา*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล. (2564). *หลักการทฤษฎีและปฏิบัติทางการบริหารการศึกษา*. เกรียงไกรพานิชย์.
- ภิญโญ อิ่มอุไร. (2554). *การศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วุฒิชัย ปู่วัง. (2553). *การรับรู้และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มเยาวชนของเทศบาลตำบลสังคม อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- รังสรรค์ คำเกิด. (2554). *แนวทางการบริหารจัดการปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมุกดาหาร.
- วิรุทธ หาญโงน. (2555). *ปัญหา/แนวทางการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8*. งานนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริวัฒน์ จันทรเพชร. (2551). *การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและผลการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ กาสลิ่ง เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- สุรศักดิ์ เลหาพิบูลย์กุล. (2547). *อิทธิพลของปัจจัยด้านสังคม ครอบครัวและสิ่งแวดล้อมที่มีต่อการเสพยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกริก.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2563). *แผนปฏิบัติการด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2563 – 2565*. กระทรวงยุติธรรม.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2558). *แผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2558 – 2562*. กระทรวงยุติธรรม.
- อำพร คนเชื้อ. (2562). *แนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยตะวันออกเฉยงเหนือ.